

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم انسانی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نقد ادبی)
تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۴ / ۴		پیش‌دانشگاهی	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور جبرانی دوم سال تحصیلی ۹۰ - ۱۳۸۹	

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

ردیف	سوالات	نمره
۱	<p>الف) قافیه</p> <p>با توجه به بیت، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.</p> <p>به مژگان سیه کردی هزاران رخنه در دینم بیا کز چشم جادویت، هزاران درد برچینم</p> <p>الف) واژه‌های قافیه را بنویسید.</p> <p>ب) حروف اصلی قافیه کدام است؟</p> <p>پ) حروف الحاقی را مشخص کنید.</p> <p>ت) قافیه طبق کدام قاعده است؟</p>	۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۲	<p>انواع قافیه را در بیت‌های زیر بنویسید.</p> <p>الف) قفلی بود میل و هوا، بنهاده بر دل‌های ما ب) ای نور ما، ای سور ما، ای دولت منصور ما پ) دل در سر زلف یار بستم</p>	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۳	<p>کدام یک از جمله‌های زیر درست و کدام نادرست است؟</p> <p>الف) می‌توان واژه‌ی « فضا » را با « ما » هم‌قافیه کرد.</p> <p>ب) قافیه کردن دو واژه‌ی « میخانه و جانانه » طبق قاعده‌ی « یک » است.</p>	۰/۲۵ ۰/۲۵
۴	<p>چرا قافیه‌ی بیت زیر نادرست است؟</p> <p>دیدار تو حلّ مشکلات است صبر از تو خلاف ممکنات است</p>	۰/۵

ردیف	سوالات	نمره
۵	<p>ب) عروض</p> <p>کدام یک از ارکان زیر فقط در پایان مصراع قرار می‌گیرد؟</p> <p>الف) - - - - - (ب) - - - - - (پ) - - - - - (ت) - - - - -</p>	۰/۲۵
۶	<p>لیلی و مجنون نظامی در چه وزنی سروده شده است؟</p> <p>الف) فاعلاتن مفاعیلن فعّعلن ب) فعّلاتن فعّلاتن فعّعلن پ) مفعول مفاعیلن فعّعلن ت) مفاعیلن مفاعیلن فعّعلن</p>	۰/۲۵
۷	<p>در کدام قسمت مصراع، شاعر می‌تواند به جای رکن « فعّلاتن » رکن « فاعلاتن » بیاورد؟</p>	۰/۲۵
۸	<p>بوستان سعدی با کدام یک از آثار زیر هم‌وزن است؟</p> <p>الف) ویس و رامین ب) منطق الطّیر پ) شاهنامه ت) مثنوی معنوی</p>	۰/۲۵

« ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی دوم »

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم انسانی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نقد ادبی)
تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۴ / ۴		پیش‌دانشگاهی	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور جبرانی دوم سال تحصیلی ۹۰ - ۱۳۸۹	

ردیف	سوالات	نمره
۹	قالب شعری که در پایان هر مصراع آن، مصراعی کوتاه می‌آید، نامیده می‌شود.	۰/۲۵
۱۰	با توجه به تقطیع ترکیب زیر: دل پاک (U - - U)	۰/۲۵
	الف) در کدام هجا اختیار شاعری به کار رفته است؟	۰/۲۵
	ب) نوع اختیار شاعری به کار رفته، زبانی است یا وزنی؟	۰/۲۵
۱۱	نام بحر حاصل از تکرار فاعلاتن و مفاعیلین، به ترتیب و است.	۰/۲۵
	الف) رمل - هزج ب) هزج - رمل پ) رجز - متقارب ت) متقارب - رجز	۰/۲۵
۱۲	دلیل نامناسب بودن وزن شعر زیر را بنویسید. دل درهم و خاطر به غم و سینه به تاب است شهری به خروش است و جهانی به عذاب است	۰/۱۵
۱۳	ارکان معادل هجاهای زیر را بنویسید. الف) (- - U ب) (U U - پ) (- - -	۰/۲۵
۱۴	واژه‌ی مشخص شده در بیت زیر را یک بار با حذف همزه و یک بار بدون حذف همزه تقطیع و علامت گذاری کنید. بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو دراندازیم	۱
۱۵	یک اختیار زبانی و یک اختیار وزنی در بیت زیر مشخص کنید. بس بگردید و بگردد روزگار دل به دنیا در نبندد هوشیار	۱
۱۶	کدام بیت وزن دوری دارد؟ دودلیل ذکر کنید. الف) دل می‌رود ز دستم، صاحب‌دلان خدا را ب) مرحبا ای پیک مشتاقان، بده پیغام دوست با توجه به بیت، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.	۱/۲۵
۱۷	من مرغی پرسته‌ام، زان در قفس بنشسته‌ام گر زانکه بشکستی قفس، بنمودمی پرواز را الف) بیت را تقطیع کنید.	۱/۵
	ب) کدام رکن تکرار شده است؟	۰/۲۵
	پ) نام کامل بحر حاصل از تکرار ارکان را بنویسید.	۰/۲۵

«ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی سوم»

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم انسانی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نقد ادبی)
تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۴ / ۴		پیش‌دانشگاهی	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور جبرانی دوم سال تحصیلی ۹۰ - ۱۳۸۹	

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

ردیف	سوالات	نمره						
	پ) نقد ادبی							
۱۸	ارسطو معتقد است که هدف شعر، خاصه تراژدی، باید باشد.	۰/۲۵						
۱۹	کدام یک از آثار زیر را قرآن عجم گفته‌اند؟	۰/۲۵						
۲۰	الف) منطق الطّیر ب) دیوان حافظ پ) مثنوی معنوی ت) دیوان کبیر	۰/۲۵						
۲۱	کدام قالب شعری بیشتر مورد توجه صائب بوده است؟	۰/۲۵						
۲۲	کدام یک از انواع نقد، وسیله‌ی تحقیق در تاریخ ادبیات محسوب می‌شود؟	۰/۲۵						
۲۳	مسئله‌ی مترادفات در حوزه‌ی نقد جای می‌گیرد.	۰/۲۵						
۲۴	نقد در اصطلاح ادب به چه معناست؟	۰/۵						
۲۵	چرا شعر حافظ را رندانه می‌خوانند؟	۰/۵						
۲۶	اهمیت کتاب تاریخ بیهقی در چه چیزهایی است؟	۰/۵						
۲۷	قابوس‌نامه از بهترین نمونه‌های نثر و شامل باب است.	۰/۵						
۲۸	قدیم‌ترین کسانی را که نخستین بار از خیام به عنوان شاعر یاد کردند، نام ببرید.	۰/۵						
۲۹	عقیده‌ی شاعر پارتاسین در مورد شعر چیست؟	۰/۵						
	هر یک از جمله‌های ذکر شده در ستون «الف» مربوط به کدام شخصیت در ستون «ب» است؟ (توجه: در گروه «ب» یک مورد اضافی است.)	۰/۵						
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>«الف»</th> <th>«ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- هدف یک اثر ادبی این است که به آدمی عشق به تقوی و وحشت از نابکاری را القا کند.</td> <td>دیدرو</td> </tr> <tr> <td>۲- هنر جهان پسند همواره ملاک ثابت و معتبری با خویشتن دارد و آن ملاک، معرفت دینی و روحانی است.</td> <td>تی. اس. الیوت تولستوی</td> </tr> </tbody> </table>	«الف»	«ب»	۱- هدف یک اثر ادبی این است که به آدمی عشق به تقوی و وحشت از نابکاری را القا کند.	دیدرو	۲- هنر جهان پسند همواره ملاک ثابت و معتبری با خویشتن دارد و آن ملاک، معرفت دینی و روحانی است.	تی. اس. الیوت تولستوی	
«الف»	«ب»							
۱- هدف یک اثر ادبی این است که به آدمی عشق به تقوی و وحشت از نابکاری را القا کند.	دیدرو							
۲- هنر جهان پسند همواره ملاک ثابت و معتبری با خویشتن دارد و آن ملاک، معرفت دینی و روحانی است.	تی. اس. الیوت تولستوی							
۳۰	هر یک از تعاریف زیر مربوط به کدام نقد است؟ الف) بحث در چگونگی کاربرد فنون بلاغی در شعر و نثر ب) بررسی و ارزیابی کاربرد زبان و اصول و قواعد آن در یک اثر ادبی پ) توجه به جریان باطنی و احوال درونی شاعر و نویسنده	۰/۷۵						
۳۱	گلستان شامل چند باب است؟ دو مورد از باب‌های آن را نام ببرید.	۰/۷۵						
۳۲	کدام یک از جمله‌های زیر درست و کدام نادرست است؟ الف) مهم‌ترین اثر نظامی خسرو و شیرین است. ب) نظامی شاعری است که شیوه‌ی خراسانی را در قالب مثنوی و داستان در ادب فارسی وارد می‌کند. پ) اسکندرنامه داستان شادخواری‌ها و کام‌روایی‌های اسکندر است.	۰/۷۵						
۳۳	هدف فردوسی از تدوین شاهنامه چه بود؟ (ذکر دو مورد کافی است.)	۱						
۲۰	جمع نمرات							
	«گل‌بوته‌های فکرتان بارور باد»							

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نقد ادبی)	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح
پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۴ / ۴	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور جبرانی دوم سال تحصیلی ۹۰ - ۱۳۸۹	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

	با تشکر از مصححین گرامی، این راهنما جهت سهولت و هماهنگی در امر تصحیح خدمتان ارائه می‌گردد. بدیهی است، به پاسخ‌های درست و مشابه دانش‌آموزان نمره تعلق می‌گیرد.																									
	الف) قافیه																									
۱	الف) دینم (دین) (۰/۲۵) برچینم (برچین) (۰/۲۵) ب) ین (ین) (۰/۲۵) پ) م (م) (۰/۲۵) ت) قاعده‌ی ۲ (۰/۲۵)	۱/۲۵																								
۲	الف) میانی (۰/۲۵) ب) درونی (۰/۲۵) پ) ذوقافیتین (۰/۲۵)	۰/۷۵																								
۳	الف) درست (۰/۲۵) ب) نادرست (۰/۲۵)	۰/۵																								
۴	زیرا حروف اصلی در مشکلات «ل» و در ممکنات، «ن» است. (اختلاف در صامت دارند). (۰/۵)	۰/۵																								
	ب) عروض																									
۵	ب) (۰/۲۵) (-)	۰/۲۵																								
۶	پ) (۰/۲۵) (مفعول مفاعیلن فعولن)	۰/۲۵																								
۷	رکن اول مصراع (۰/۲۵)	۰/۲۵																								
۸	پ) (۰/۲۵) (شاهنامه)	۰/۲۵																								
۹	مستزاد (۰/۲۵)	۰/۲۵																								
۱۰	الف) هجای دوم (۰/۲۵) ب) زبانی (۰/۲۵)	۰/۵																								
۱۱	الف) (۰/۲۵) (رمل - هزج)	۰/۲۵																								
۱۲	وزن با محتوا هماهنگ نیست. (۰/۵)	۰/۵																								
۱۳	الف) مفعول (۰/۲۵) ب) مفتعلن (۰/۲۵) پ) مفعولن (۰/۲۵)	۰/۷۵																								
۱۴	با حذف همزه: <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>د</td> <td>رَن</td> <td>دا</td> <td>زیم</td> </tr> <tr> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> </tr> <tr> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> </tr> </table> تقطیع هجایی: (۰/۲۵) علامت‌گذاری: (۰/۲۵)	د	رَن	دا	زیم	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	بدون حذف همزه: <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>دَر</td> <td>ءَن (ان)</td> <td>دا</td> <td>زیم</td> </tr> <tr> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> </tr> <tr> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> <td>ـ</td> </tr> </table> تقطیع هجایی: (۰/۲۵) علامت‌گذاری: (۰/۲۵)	دَر	ءَن (ان)	دا	زیم	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
د	رَن	دا	زیم																							
ـ	ـ	ـ	ـ																							
ـ	ـ	ـ	ـ																							
دَر	ءَن (ان)	دا	زیم																							
ـ	ـ	ـ	ـ																							
ـ	ـ	ـ	ـ																							
۱۵	اختیار زبانی: تبدیل هجای کوتاه به بلند در هجای پنجم (دُر در بگردید) (۰/۵) اختیار وزنی: بلند شدن هجای پایان مصراع (۰/۵)	۱																								

ادامه‌ی راهنما در صفحه‌ی دوم

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نقد ادبی)	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح
پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۴ / ۴	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور جبرانی دوم سال تحصیلی ۹۰ - ۱۳۸۹	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۶	الف) (۰/۲۵) دل می رود ز دستم صاحب‌دلان خدا را دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا ۱- مکت بالقوه یا بالفعل در میان مصراع ۲- بلندبودن هجای پایان نیم‌مصراع ۳- داشتن ارکان متناوب ۴- زوج بودن تعداد هجاهای یک مصراع ذکر دو دلیل کافی است. هر دلیل (۰/۵) جمعاً (۱/۲۵)	۱/۲۵
۱۷	الف) من مُر غ کی پَر بَس ت آم زان دَر ق قَس بِن شَس ت آم - - U - - - U - - - - - - - U - گر زان ک پش گس تی ق فس بن مو د می پر وا ز را - - U - - - U - - - - - - - U - تقطیع درست مصراع اول (۰/۷۵) و تقطیع درست مصراع دوم (۰/۷۵) ب) مستغفلن (۰/۲۵) پ) رجز (۰/۲۵) مثنی (۰/۲۵) سالم (۰/۲۵)	۲/۵
	پ) نقد ادبی	
۱۸	تصفیه یا تزکیه نفس (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۹	پ) (۰/۲۵) (مثنوی معنوی)	۰/۲۵
۲۰	غزل (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۱	تاریخی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۲	لغوی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۳	تشخیص معایب و محاسن سخن و نشان دادن خوب و بد اثر ادبی (۰/۵)	۰/۵
۲۴	زیرا شعر حافظ در ستایش آزادگی است. (۰/۵)	۰/۵
۲۵	تاریخ نگاری (۰/۲۵) هنر نویسندگی (۰/۲۵)	۰/۵
۲۶	ساده (۰/۲۵) ۴۴ باب (۰/۲۵)	۰/۵
۲۷	شهرزوری (۰/۲۵) شیخ نجم الدین رازی (۰/۲۵)	۰/۵
۲۸	شعر نه باید بخنداند و نه بگریاند بلکه باید فقط زیبا باشد و هدف خود را در خود بجوید. (۰/۵)	۰/۵
۲۹	۱- دیدرو (۰/۲۵) ۲- تولستوی (۰/۲۵)	۰/۵
۳۰	الف) فنی (۰/۲۵) ب) لغوی (۰/۲۵) پ) روان شناسی (۰/۲۵)	۰/۷۵
۳۱	هشت باب (۰/۲۵) در سیرت پادشاهان - در اخلاق درویشان - در فضیلت قناعت - در فواید خاموشی - در عشق و جوانی - در ضعف و پیری - در تأثیر تربیت - در آداب معاشرت (ذکر دو مورد کافی است.) (۰/۵)	۰/۷۵
۳۲	الف) درست (۰/۲۵) ب) نادرست (۰/۲۵) پ) نادرست (۰/۲۵)	۰/۷۵
۳۳	احیای زبان فارسی، تقویت روحیه مبارزه‌جویی با بیگانگان، مقاومت در برابر دشمنان (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد (۰/۵) جمعاً (۱) نمره)	۱
۲۰	جمع نمره «شاد باشید»	